

INFORMACIJA

o kretanju makroekonomskih pokazatelja

za januar/siječanj – mart/ožujak 2022. godine

Sadržaj

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	5
<i>Kretanje industrijske proizvodnje.....</i>	5
<i>Maloprodaja.....</i>	6
<i>Transport.....</i>	7
<i>Tržište rada.....</i>	8
2. Javne finansije.....	11
<i>Indirektni porezi u Bosni i Hercegovini.....</i>	12
<i>Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda</i>	13
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	14
<i>Cijene.....</i>	15
<i>Monetarni sektor.....</i>	16
<i>Bankarski sektor.....</i>	17
<i>Berze u Bosni i Hercegovini.....</i>	19
4. Vanjski sektor.....	21
<i>Vanjskotrgovinska robna razmjena.....</i>	21
5. Strana direktna ulaganja.....	24

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu Bosne i Hercegovine. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesечно dostavlja Vijeću ministara.

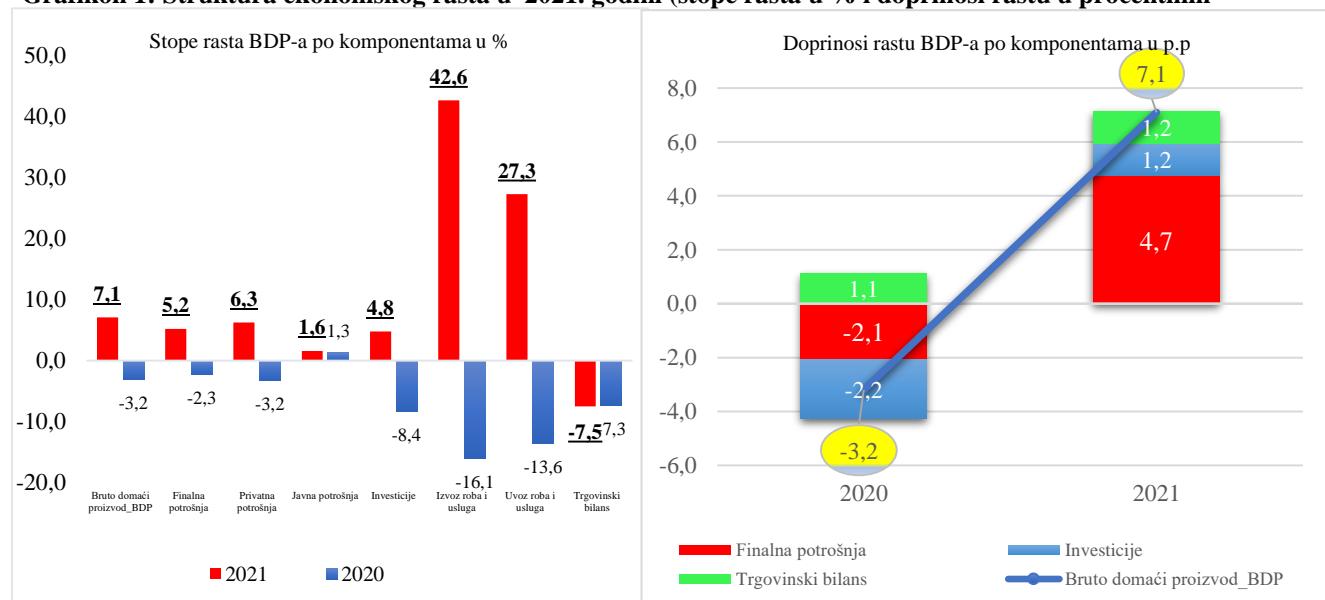
Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesечно Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju Bosne i Hercegovine.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u Bosni i Hercegovini za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima Bosne i Hercegovine koje publikuje Direkcija, kvartalno - četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu Bosne i Hercegovine.

* * *

Trenutno raspoloživi podaci BHAS-a za 2021. godinu (statistika nacionalnih računa, rashodni pristup kvartalne serije) ukazuju da je Bosna i Hercegovina u 2021. godini ostvarila relativno snažan ekonomski rast od preko 7% u odnosu na prethodnu godinu.¹ Međutim, vrijedi istaći da je ova relativno visoka stopa ekonomskog rasta u dobroj mjeri posljedica i niske osnovice (bazni efekt) iz prethodne godine, obzirom da je Bosna i Hercegovina uslijed širenja globalne pandemije virusa Covid 19 zabilježila pad BDP-a. S druge strane, ako se ekonomski rast u Bosni i Hercegovini u 2021. godini posmatra komparativno po zemljama može se konstatovati da je isti bio u rangu regionalnog prosjeka zemalja Zapadnog Balkana i ostvaren je ponajviše zahvaljujući povećanju privatne potrošnje i izvoza. Pregled strukture ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini u 2021. godini prikazan je na grafikonu ispod.

Grafikon 1: Struktura ekonomskog rasta u 2021. godini (stope rasta u % i doprinosi rastu u procentnim

¹ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Bruto domaći proizvod, rashodni pristup tromjesečni podaci za K4 2021. godine“, 31.03.2022. godine.

Kada je u pitanju ekonomski rast u Bosni i Hercegovini u K1 2022. godini vrijedi istaći da podaci statistike nacionalnih računa nisu bili raspoloživi za upotrebu u vrijeme pripreme ovog izvještaja. S toga je procjena ekonomskih kretanja u K1 2022. godini napravljena na bazi kratkoročnih statističkih pokazatelja koji su bili dostupni. Prema trenutno raspoloživim preliminarnim podacima BHAS-a za 2022. godinu čini se da je trend rasta ekonomске aktivnosti u Bosni i Hercegovini nastavljen. Naime, prema podacima BHAS-a u K1 2022 godine u Bosni Hercegovini je registrirano povećanje fizičkog obima industrijske proizvodnje od oko 4%. Ovo povećanje fizičkog obima industrijske proizvodnje u najvećoj mjeri je posljedica povećanja proizvodnje u okviru prerađivačke industrije od 10,4%, dok je s druge strane u okviru sektora za proizvodnju električne energije i rudastava zabilježeno smanjenje proizvodnje od 10%, odnosno 2,1% respektivno.

Ovo povećanje proizvodnje u okviru prerađivačke industrije najvjerovalnije je posljedica pozitivnih ekonomskih kretanja u vanjskom okruženju ponajviše u zemljama EU, kao i novonastalih uslova poslovanja nakon globalne pandemije virusa Covid19. Naime, prema podacima EUROSTAT-a za K1 2022. godine u zemljama EU nastavljen je snažan rast ekonomске aktivnosti što potvrđuje stopa ekonomskega rasta od 5% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po zemljama, registrirane stope rasta BDP u K1 2022 godine su iznosile: Njemačka 3,7%, Italija 5,8%, Austrija 8,7%.² Ovaj rast ekonomске aktivnosti i rast izvozne tražnje tokom K1 2022. godine rezultirali su snažnim rastom bh. robnog izvoza od oko 40% u odnosu na isti period prethodne godine. Međutim, prilikom interpretacije ovih stopa rasta treba imati na umu da je tokom ovog perioda došlo do značajnog rasta cijena. Naime, prema podacima IMF-a ukupni indeks svjetskih cijena je uvećan za preko 50%, pri čemu je porast cijena energenata je iznosio za oko 70%, hrane 22%, dok je cijena metala uvećana za 13%.³ S druge strane, pored povećanja izvoza roba u K1 2022. godine zabilježeno je povećanje uvoza roba od čak 43,1% u nominalnom smislu. Ovakva kretanja izvoza i uvoza roba doveli su do povećanja vanjskotrgovinskog deficitu od preko 50% u odnosu na isti period prethodne godine.

S druge strane, kada je u pitanju kretanje domaće tražnja (privatne potrošnje i investicija) vrijedi istaći da je dostupnost podataka za precizniju analizu bila veoma ograničena. Određeni kratkoročni pokazatelji kako što je povećanje broja zaposlenih od oko 3%, realni rast plata od oko 2%, postepeni oporavak tržišta kredita i dvocifreni rast prihoda od indirektnih poreza bi mogli ukazivati na određeni rast privatne potrošnje. Međutim, ono što vrijedi istaći da je početak 2022. godine definitivno obilježio snažan rast cijena odnosno povećani inflatori pritisci. Tako je prema podacima BHAS-a za K1 2022. godine u Bosni i Hercegovini registriran rast indeksa potrošačkih cijena od 8,4% u odnosu na isti period prethodne godine. Rastući inflatorni pritisci kao i ograničena raspoloživost podataka dodatno usložnjavaju preciziju analizu kretanja privatne potrošnje odnosno doprinosa iste u ekonomskom rastu u Bosni i Hercegovini u K1 2022. godini.

Slična situacija je i sa kretanjem investicija u Bosni i Hercegovini, obzirom da podaci iz nacionalnih računa za K1 2022. godine nisu bili dostupni u vrijeme pripreme ovog izvještaja. U kontekstu analize kretanja investicija u Bosni i Hercegovini u K1 2022 jedini referantan podatak je povećanje uvoza kapitalnih proizvoda od preko 20%, što nije dovoljno preciznu analizu kretanja investicija i doprinos istih u ekonomskom rastu Bosne i Hercegovine u K1 2022. godine.

² Eurostat, Euroindicators, „Preliminary flash estimate for the first quarter of 2022 „, 52/2022 - 29 April 2022

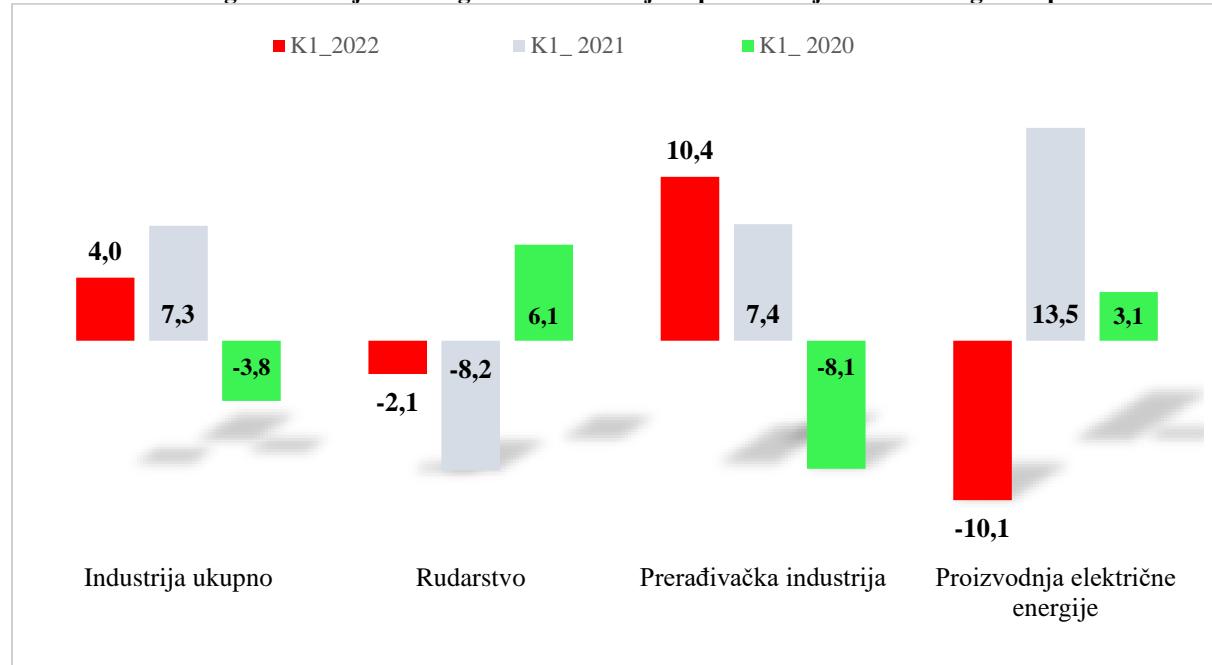
³ <https://data.imf.org/?sk=471DDDF8-D8A7-499A-81BA-5B332C01F8B9&sId=1547558078595>

1. Realni sektor

Kretanje industrijske proizvodnje

Tokom prethodne godine došlo je do osjetnijeg ekonomskog oporavka kako u eksternom okruženju tako i u Bosni i Hercegovini. Jačanje ekonomskog rasta u glavnim trgovinskim partnerima pozitivno se odrazilo na izvoznu tražnju a samim tim i na proizvodne procese u zemlji. Tako je Bosna i Hercegovina prema trenutno raspoloživim podacima BHAS-a za 2021. godinu zabilježila povećanje fizičkog obima industrijske proizvodnje od preko 10% u odnosu na prethodnu godinu.⁴ Trenutno raspoloživi statistički podaci (međunarodni i domaći) ukazuju na to da je trend rasta privredne aktivnosti nastavljen i u prvom kvartalu 2022. godine. Naime, prema podacima Eurostata za K1 2022. godine u zemljama EU zabilježen je ekonomski rast od 5%, dok je rast fizičkog obima industrijske proizvodnje iznosio oko 3% u odnosu na prethodnu godinu.⁵ Čini se da je sličan trend rasta industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini nastavljen i u 2022. godini. Naime, prema trenutno raspoloživim preliminarnim podacima BHAS-a za K1 2022. godine u Bosni i Hercegovini je registriran rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 4% u odnosu na isti period prethodne godine. Ovo povećanje proizvodnje ostvareno je isključivo zahvaljujući povećanju proizvodnje u okviru prerađivačke industrije u Bosni i Hercegovini od preko 10%. S druge strane, u okvirima sektora rudarstvo i proizvodnja električne energije zabilježen pad proizvodnje od 2,1% odnosno 10,1% respektivno.⁶ Pregled kretanja fizičkog obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini po sektorima u K1 2021. godine prikazan je na grafikonu ispod.

Grafikon 2: Pregled kretanja fizičkog obima industrijske proizvodnje u K1 2022. godini po sektorima

Izvor: BHAS

⁴Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini za decembar 2021. godine-prethodni podaci“, 26.01.2022. godine.

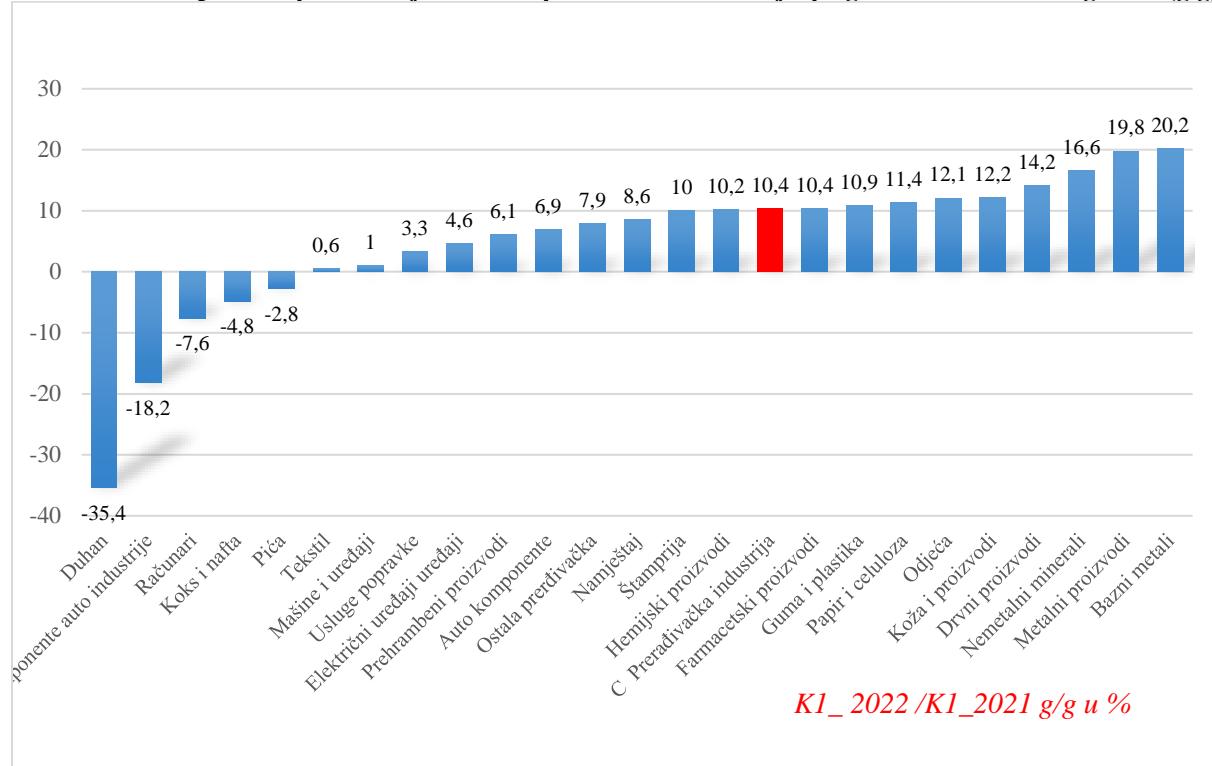
⁵ Eurostat, Euroindicators, „Industrial Production“, 43/2022, 20 April 2022.

⁶Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini za mart 2022. godine-prethodni podaci“, 26.04.2022. godine.

Proizvodni procesi u okviru prerađivačke industrije u Bosni i Hercegovini u velikoj mjeri su determinisana kretanjem izvozne tražnje odnosno privredne aktivnosti u glavnim trgovinskim partenrima zemalja EU. U skladu s tim, prilično snažan ekonomski rast u zemljama EU od oko 5% rezultirao je povećanjem fizičkog obima proizvodnje u okviru prerađivačke industrije od preko 10%, dok je zaposlenost u okviru iste uvećana za 4,5%.

Posmatrano po granama najznačajniji rast proizvodnje je ostvaren u okviru tradicionalno izvoznih grana koje svoje proizvode plasiraju na tržišta zemalja EU. Pregled kretanja proizvodnje u okviru prerađivačke industrije po granama u K1 2022. godine prikazan je na grafikonu ispod.

Grafikon 3: Stope rasta proizvodnje u okviru prerađivačke industrije po granama u K1 2022. godini (g/g)

Izvor: BHAS

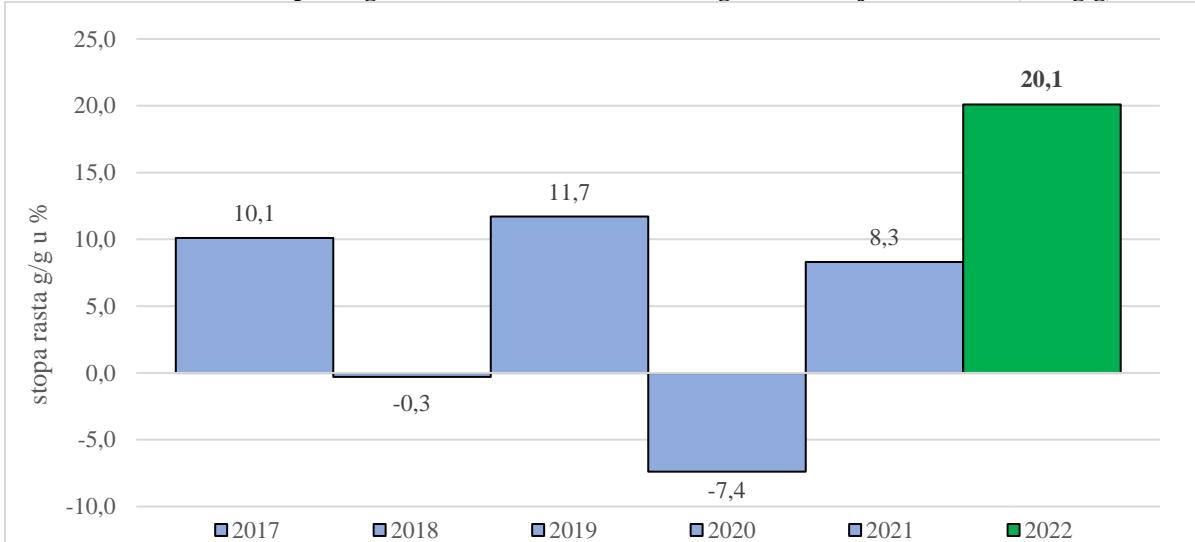
Maloprodaja

Prema zvaničnim podacima BHAS-a, za mjesec mart 2022. godine, zabilježen je realni rast prometa u maloprodaji od 20,1% (g/g)⁷. Trgovina motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama (dalje u tekstu s.p.), u posmatranom mjesecu je porasla za 25,2% (ovdje u obzir treba uzeti i činjenicu da je uslijed ratnih dešavanja u Ukrajini došlo do značajnijeg rasta nabavnih cijena motornih goriva što se sasvim sigurno odrazilo i na promjene nivoa cijena u maloprodaji). Pored navedene kategorije do rasta je došlo i kod ostatka trgovine na malo (kada se izuzme trgovina motornim gorivima u s.p.) gdje je zabilježen rast od 18,8%.

Promet registrovan preko fiskalnih uređaja u Bosni i Hercegovini, u mjesecu martu 2022. godine, je porastao za 22,2 % (g/g).

⁷ Izvor podataka: BHAS, Indeks prometa trgovine na malo u Bosni i Hercegovini, mart 2022.

Grafikon 4: Ukupna trgovina na malo u Bosni i Hercegovini – u mjesecu martu (rast g/g)

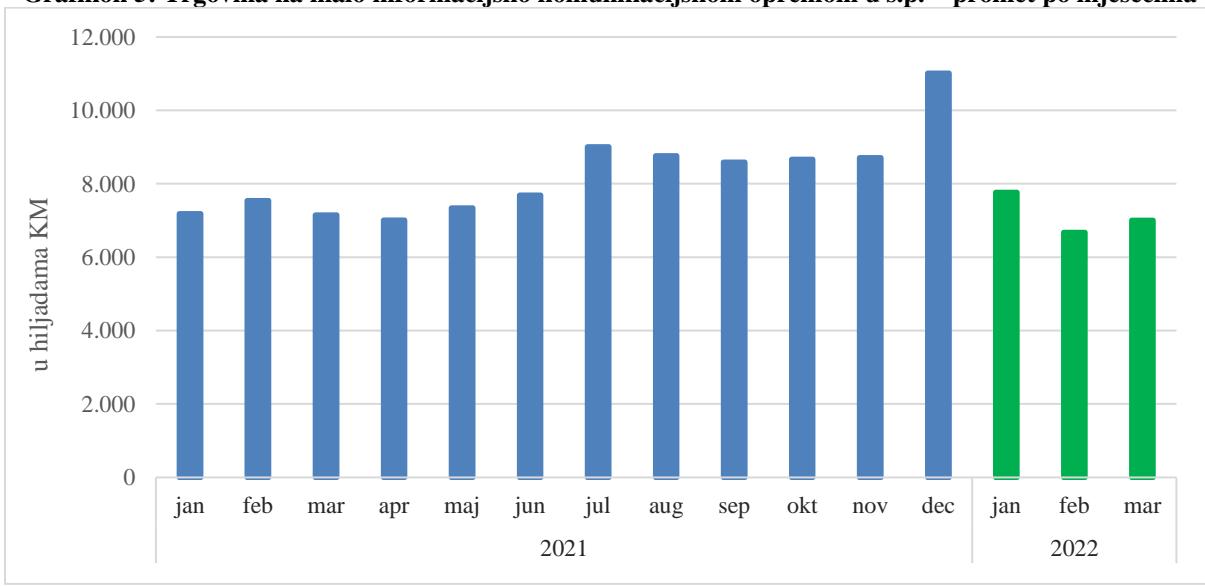

Izvor: BHAS

Promet u trgovini na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u nespecijaliziranim prodavnicama (dalje u tekstu n.p.) ostvario je realni rast od 11% dok je u istovremeno promet u trgovinama na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p. porastao za 16,6%.

Trgovina na malo ostalom robom u s.p. ostvarila je realni rast od 41,1%, trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju od 23,7%, dok je trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo uvećana za 5,2%. U trgovini na malo na štandovima i tržnicama ostvaren je rast od 5,3% dok je istovremeno trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica zabilježila pad prometa od 15%. Nakon prošlogodišnjeg značajnijeg rasta trgovine na malo informacijsko komunikacijskom opremom, te nakon pada od 11,5% (g/g) u februaru 2022. godine i u martu je došlo do smanjenja prometa za 2% (detaljniji uvid u promet na grafikonu ispod).

Grafikon 5: Trgovina na malo informacijsko komunikacijskom opremom u s.p. – promet po mjesecima

Izvor: BHAS

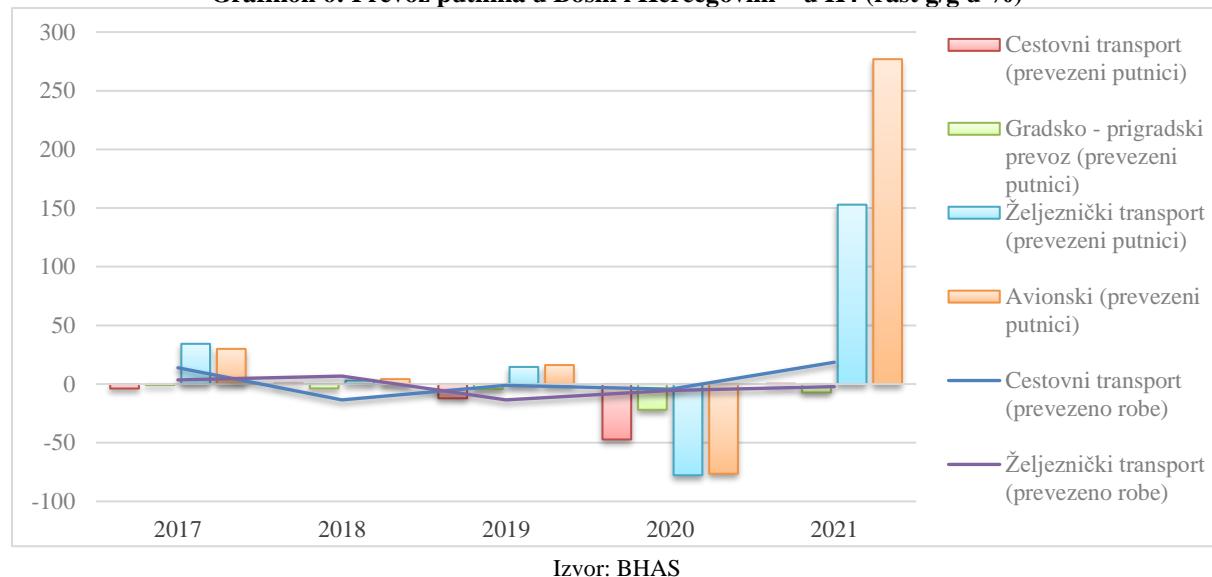
U sklopu trgovine ostalom robom u s.p. je zabilježen značajan rast od 66% u kategoriji trgovine na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože. I u trgovini na malo sportskom opremom, igrama i igračkama je također ostvaren značajniji rast prometa koji je, u mjesecu martu 2022. godine, porastao za 25,6% (g/g). Do porasta je došlo i kod trgovine na malo

knjigama, novinama, muzičkim i videozapisima gdje je promet veći za 18,8%, zatim kod prometa u apotekama, trgovini na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima promet je uvećan za 5,7% te u trgovini na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za domaćinstvo gdje je zabilježen simboličan rast od 0,8%.

Transport

Podaci za cestovni transport u K4 2021. godine ukazuju na povećanje transporta roba gdje je zabilježen rast od 18,6% (g/g). Broj prevezenih putnika u cestovnom prevozu bilježi simboličan rast od 0,2%, dok je istovremeno prevoz putnika u gradsko-prigradskom prevozu zabilježio smanjenje od 7,2%. Promet putnika u željezničkom saobraćaju ostvario je rast broja prevezenih putnika za 152,9% dok je istovremeno opseg prevezene robe niži za 2,2% (g/g). Kod avio saobraćaja je u K4 2021. godine došlo do enormnog rasta broja prevezenih putnika od 276,9%⁸ (g/g).

Grafikon 6: Prevoz putnika u Bosni i Hercegovini – u K4 (rast g/g u %)

Izvor: BHAS

U okviru djelatnosti prometa transporta i skladištenja, u K4 2021. godine, je zabilježen nominalan rast od 15,9% (g/g). Najveći porast je ostvaren kod skladištenja i pomoćnih djelatnosti u prevozu gdje je stopa rasta iznosila 27,9%. U oblasti kopnenog prevoza i cjevovodnog transporta, u posmatranom kvartalu, ostvaren je rast prometa od 16,8% dok je istovremeno u oblasti poštanskih i kurirskih djelatnosti rast iznosio 0,2%.

Tržište rada

Podaci o broju zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini (administrativni podatak) za mart 2022. godine nisu objavljeni od strane BHAS-a u periodu pripreme Informacije, pa se podaci u tekstu odnose na februar 2022. godine.

Broj zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini u februaru 2022. godine iznosio oko 839,4⁹ hiljada i bio je veći za 3,6% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Prema područjima djelatnosti, broj zaposlenih lica najznačajnije je uvećan u oblasti trgovine i industrije.

⁸ Ovaj višestruki rast posljedica je baznog efekta zbog smanjenog prometa roba i putnika u K4 2020. godine, uslijed pandemije Covid-19.

⁹ Privremeni podatak. Izvor: BHAS.

U području djelatnosti trgovine na veliko i malo¹⁰, popravke motornih vozila i motocikala broj zaposlenih lica u februaru 2021. godine je uvećan za 6,8% g/g uz doprinos rastu od 1,2 p.p. U oblasti industrije najveći rast broja zaposlenih lica bio je u prerađivačkoj industriji na šta je vjerovatno uticao rast obima proizvodnje u ovoj djelatnosti (detaljnije u oblasti industrijske proizvodnje). Broj zaposlenih lica u prerađivačkoj industriji u posmatranom periodu uvećan je za 4,5% g/g uz doprinos rastu ukupnog broja zaposlenih oko 0,9 p.p. Sve ostale djelatnosti imale su manji doprinos rastu ukupnog broja zaposlenih među kojima se izdvajaju djelatnost informacija i komunikacija sa stopom rasta od 10,1% g/g (uz doprinos rastu ukupnog broja zaposlenih od 0,3 p.p.), administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (11,2% g/g uz doprinos rastu ukupnog broja zaposlenih od 0,2 p.p.), djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (4,6% g/g uz doprinos rastu ukupnog broja zaposlenih od 0,2 p.p.).¹¹

Uz rast broja zaposlenih lica došlo je do smanjenja broja nezaposlenih lica u Bosni i Hercegovini. Broj registrovanih nezaposlenih lica u martu 2022. godine iznosio je oko 372 hiljada i manji je za 8,5% u odnosu na mart 2021. godine. Na osnovu raspoloživih podataka u tabeli ispod stopa registrovane nezaposlenosti u Bosni i Hercegovini u februaru 2022. godine je iznosila 30,9% i manja je za 0,1 p.p. u odnosu na prošli mjesec.¹²

Tabela 1: Broj zaposlenih lica i registrovanih nezaposlenih lica u Bosni i Hercegovini

Mjesec	Broj zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini	Stopa rasta g/g (u odnosu na isti period prethodne godine)	Broj registrovanih nezaposlenih lica u Bosni i Hercegovini	Stopa rasta g/g (u odnosu na isti period prethodne godine)
I-2021	811.317	-1,6%	415.027	2,2%
II-2021	810.406	-1,5%	410.776	2,0%
III-2021	812.437	-1,1%	406.718	2,1%
I-III 2021	811.387	-1,4%	410.840	2,1%
IV-2021	819.962	1,9%	402.146	-4,2%
V-2021	822.110	2,1%	395.999	-6,0%
VI-2021	826.025	2,1%	393.781	-6,5%
I-VI 2021	817.043	0,3%	404.075	-1,8%
VII-2021	824.860	2,1%	395.383	-7,2%
VIII-2021	823.458	2,4%	392.551	-8,2%
IX-2021	831.543	2,5%	384.209	-8,1%
I-IX 2021	820.235	1,0%	399.621	-3,9%
X-2021	831.300	2,0%	382.348	-7,7%
XI-2021	834.970	2,2%	378.079	-8,5%
XII-2021	834.796	2,3%	375.804	-9,1%
I-XII 2021	823.599	1,3%	394.402	-5,0%
I-2022	838.688	3,4%	377.126	-9,1%
II-2022	839.415	3,6%	375.689	-8,5%
III-2022	-	-	371.982	-8,5%
I-III 2022	-	-	374.932	-8,7%

Izvor: BHAS, Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, zavodi za zapošljavanje u Bosni i Hercegovini

¹⁰ Ukupan promet trgovine na malo u Bosni i Hercegovini, posmatran u tekućim cijenama, u februaru 2022. godine ostvario je rast od 22,9% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Posmatrano u stalnim cijenama, ukupan promet trgovine na malo ostvario je rast od 16,7% u odnosu na mjesec februar 2021. godine. Izvor: BHAS, Poslovne statistike, indeksi prometa trgovine na malo, februar 2022. godine.

¹¹ U Bosni i Hercegovini u februaru 2022. turisti su ostvarili 74.306 posjeta, što je za 38,6% više u odnosu na februar 2021. godine. Turisti su ostvarili 174.160 noćenja, što je za 43,2% više u odnosu na februar 2021 godine. Izvor: BHAS, Poslovne statistike, turizam, februar 2022. godine.

¹² Podatak o stopi registrovane nezaposlenosti se odnosi na februar 2021. godine jer podaci o broju zaposlenih lica za mart 2022. godine nisu objavljeni u periodu izrade Informacije.

Podatak o prosječnoj neto plati za mart 2022. godine nije objavljen u periodu izrade Informacije pa se podaci odnose na februar 2022. godine.

U februaru 2022. godine prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini iznosila je 1.059 KM i nominalno veća je za 10,2% u odnosu na februar 2021. godine. Iako je nominalna stopa rasta prosječne neto plate izrazito vioska, realni rast bio je znatno skromniji zbog inflacije od 8,1% u februaru (oko 2%).

Rast neto plata registrovan je u svim područjima djelatnosti. Najveće nominalne stope rasta prosječne neto plate u februaru 2022. godine bile su u području administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (26,1% g/g), djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (25,2% g/g), poslovanja nekretninama (22,1% g/g), umjetnosti, zabave i rekreacije (19,1% g/g).

U februaru 2022. godine najveća prosječna isplaćena neto plata bila je u području finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (1.635 KM), dok je najniža prosječna isplaćena neto plata u području djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (728 KM).

Tabela 2: Prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini i stope rasta u odnosu na isti period prethodne godine

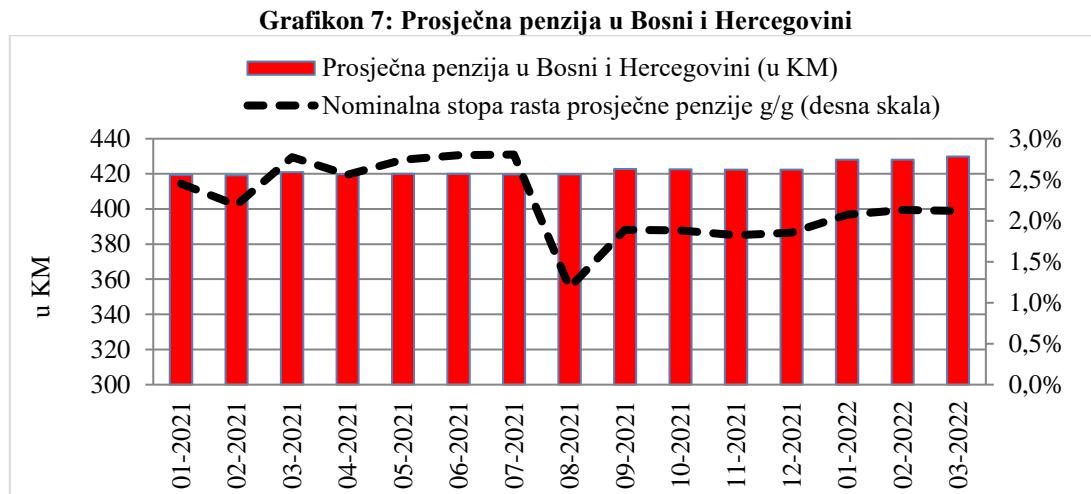
	Prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini (u KM)	Nominalna stopa rasta prosječne neto plate (g/g)
I-2021	969	2,6%
II-2021	961	2,2%
III-2021	989	4,1%
I-III 2021	973	3,0%
IV-2021	985	4,6%
V-2021	981	4,4%
VI-2021	997	4,4%
I-VI 2021	980	3,7%
VII-2021	1.002	3,8%
VIII-2021	1.007	5,7%
IX-2021	1.006	4,6%
I-IX 2021	989	4,0%
X-2021	1.007	4,8%
XI-2021	1.023	5,9%
XII-2021	1.042	5,5%
I-XII 2021	998	4,4%
I-2022	1.043	7,6%
II-2022	1.059	10,2%

Izvor: BHAS

Prosječna penzija u martu 2022. godine nije se bitno mijenjala u odnosu na prethodni mjesec i iznosila je oko 430¹³ KM uz nominalni rast od 2,1% u odnosu na mart 2021. godine. Najniža penzija u martu nije se mijenjala u odnosu na februar i u Federaciji Bosne i Hercegovine iznosila je 382,2 KM, dok je u Republici Srpskoj najniža penzija iznosila 220,5 KM za penzijski staž do 15 godina.

¹³ Prosječna penzija u Bosni i Hercegovini je izračunata na osnovu prosječnih mjesecnih penzija ponderisanih udjelom ukupnog broja penzionera u svakom od entiteta u ukupnom broju penzionera. U Republici Srpskoj penzije ostvarene do 31.12.2021. godine svim korisnicima prava uskladjuju se od 01.01.2022. godine i povećavaju za 4% (redovno godišnje uskladivanje 3,36% i vanredno povećanje 0,64%). Izvor: Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske. Pored toga, rast prosječne penzije u Bosni i Hercegovini je rezultat uvećanja penzija u oba entiteta tokom 2021. godine što je predstavljeno u Informacijama u 2021. godini.

U martu 2022. godine u Bosni i Hercegovini evidentiran je rast broja penzionera od 0,4% u odnosu na mart 2021. godine i iznosio je oko 696,6 hiljada.¹⁴

Izvor: Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, DEP kalkulacije

2. Javne finansije

Za prva tri mjeseca 2022. godine nastavlja se trend rasta privredne aktivnosti, kao i ukupno naplaćenih prihoda kako od indirektnih poreza, tako i prihoda u nadležnosti entitetskih poreskih uprava. Tokom posmatranog perioda tekuće godine, u Bosni i Hercegovini ukupno je prikupljeno oko 4,5 milijardi KM javnih prihoda, po osnovu indirektnih i direktnih poreza, socijalnih doprinosa, taksi, kazni i naknada. U poređenju sa istim periodom prethodne godine, javni prihodi su veći za oko 17,5%. U strukturi javnih prihoda dominiraju prihodi entitetskih poreskih uprava sa oko 51%. Glavni razlog rasta prihoda od indirektnih poreza jeste oporavak ekonomskih aktivnosti u zemlji (rast privatne potrošnje, oporavak sektora turizma, pozitivna dešavanja u sektoru vanjske trgovine, ali i rast cijena). Na rast prihoda od direktnih poreza i doprinosa uticala su dešavanja na tržištu rada.

Indirektni porezi u Bosni i Hercegovini

Od 01.01.2022. na snazi je Odluka o utvrđivanju posebne i minimalne akcize na cigarete i duvan za pušenje za 2022. godinu¹⁵.

Naplaćeni prihodi. Oporavak ekonomskih aktivnosti u zemlji, pozitivna dešavanja u vanjskotrgovinskoj razmjeni, a posebno visoke stope rasta uvoza, u značajnoj mjeri su uticala na naplatu prihoda od indirektnih poreza. Ovde ne treba zanemariti ni smanjenje istih tokom prethodne godine (bazni efekat), kao ni uticaj porasta uvoznih cijena, ali i opšteg nivoa cijena.

¹⁴ Broj penzionera u Bosni i Hercegovini u analizi predstavlja zbir penzionera koji primaju penzije od Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje i Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske bez obzira na mjesto prebivališta (u ili izvan Bosne i Hercegovine).

¹⁵ Odluka o utvrđivanju posebne i minimalne akcize na cigarete i iznos akcize na duvan za pušenje za 2022. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 67/21), a koja se primjenjuje od 01.01.2022. godine. Odlukom je definisano da se od 01.01.2022. godine, na cigarete i duvan za pušenje plaća sljedeća akciza i to :

1. akciza na cigarete - minimalna akciza (proporcionalna+specifična) iznosi 3,33 KM za pakovanje cigareta od 20 komada:

- proporcionalna akciza po stopi od 42% na osnovicu utvrđenu u skladu sa članom 15. stav (1) tačka b) Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 49/09, 49/14, 60/14 i 91/17) i

- specifična akciza u iznosu od 82,50 KM za 1.000 komada, odnosno 1,65 KM za pakovanje od 20 komada

2. akciza na duvan za pušenje u iznosu od 133,20 KM po kilogramu.

Sa druge strane, oporavak sektora turizma tokom zimskih mjeseci, u značajnoj mjeri je uticao na rast potrošnje, što je, takođe, dalo doprinos u rastu navedenih prihoda.

Tokom posmatranog perioda tekuće godine, Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine (UIO) ukupno je naplatila oko 2,2 milijarde KM bruto prihoda od indirektnih poreza, što je za 22,3% više nego u istom periodu prethodne godine. Na ovako visoku stopu rasta uticala su dva činioca: bazni efekat iz prošle godine (početak prethodne godine karakteriše smanjenje naplate prihoda uslijed pandemije) i trend porasta uvoznih cijena, koji je prisutan od polovine prethodne godine. Istovremeno su isplate povrata sa Jedinstvenog računa UIO (dalje u tekstu JR UIO) bile veće za čak 38,3% g/g, što je umanjilo neto efekat naplate. Neto prihodi, u istom periodu, su iznosili oko 1,7 milijardi KM i veći su za 18,5% g/g.

Sve kategorije prihoda iz nadležnosti UIO Bosne i Hercegovine su dale pozitivan doprinos stopi rasta neto prihoda od indirektnih poreza i to: porez na dodatu vrijednost od 11,3 p.p. (u daljem tekstu PDV), prihodi od akciza 3,1 p.p., prihodi od carina 1,4 p.p. i prihodi od putarina 0,7 p.p.

Tabela 3: Naplata i raspodjela prihoda od indirektnih poreza (rast g/g u % ako nije drugačije naznačeno)

	struktura 2022	jan-mar 2021	jan-mar 2022	jan 2021	feb 2022	mar 2022
Bruto prihodi - prikupljeno	100,0	3,2	22,3	27,6	15,3	24,4
Povrati	18,2	-1,6	38,3	52,2	13,0	47,9
Neto prihodi - prikupljeno	81,8	4,4	18,5	21,3	15,8	18,8
<i>PDV</i>	52,1	5,0	17,6	11,9	23,0	17,1
<i>Carine</i>	3,7	-0,3	30,2	53,5	25,2	22,7
<i>Akcize</i>	17,5	6,7	14,7	28,2	-12,7	32,9
<i>Putarine</i>	7,8	3,5	7,3	16,5	-1,3	7,1
<i>Ostali prihodi</i>	0,3	-6,3	6,4	3,7	13,3	3,1
<i>Neusklađeni prihodi</i>	0,4	-56,4	-	-	-	-
Raspoloživo za raspodjelu	100,00	3,8	18,6	26,1	15,6	24,7
Minimalne rezerve	18,7	-3,6	35,7	50,8	17,1	43,8
Budžeti	81,3	5,6	14,4	19,5	15,3	20,2
Servisiranje vanjskog duga	8,8	-20,1	-1,3	-20,0	3,7	0,6
<i>Federacija Bosne i Hercegovine</i>	5,9	-14,9	-1,8	-19,2	2,8	-0,8
<i>Republika Srpska</i>	2,8	-29,9	-0,2	-21,4	7,7	2,7
<i>Brčko Distrikt</i>	0,1	8,9	-2,6	-5,3	-26,4	10,1
Raspodjeljeno nakon servisiranja vanjskog duga	72,5	9,3	16,5	22,2	17,3	23,2
<i>Institucije Bosne i Hercegovine</i>	9,8	0,8	0,4	0,4	0,4	0,4
<i>Federacija Bosne i Hercegovine</i>	38,7	9,6	18,6	24,0	20,0	26,6
<i>Republika Srpska</i>	21,6	13,4	20,3	29,9	20,2	28,6
<i>Brčko Distrikt</i>	2,4	6,1	20,5	23,2	21,0	26,1

Izvor: UIO Bosne i Hercegovine

PDV. Bruto prihodi od PDV-a i tokom marta 2022. godine su ostvarili značajan rast, što se odrazilo na kumulativ perioda. Na kraju posmatranog perioda isti su iznosili oko 1,6 milijardi KM, što je za 23,5% g/g. Tokom posmatranog perioda zabilježen je snažan rast povrata PDV-a, kao posljedica rasta izvoza i uvoza, što se odrazilo na neto prihode od PDV-a. Neto prihodi po osnovu PDV-a, tokom ovog perioda, su iznosili oko 1,1 milijardu KM, što je za 17,6% više nego u istom periodu 2021. godine. Prihodi od PDV-a po osnovu uvoza roba uvećani su za oko 36,4% g/g, dok su prihodi naplaćeni iz prometa domaćih roba i usluga rasli svega 6,8% g/g.

Akcize. Tokom posmatranog perioda 2022. godine neto prihodi od akciza su iznosili oko 354 miliona KM, čime je registrovana stopa rasta istih iznosila 14,7% g/g. Prihodi od uvozih proizvoda su rasli stopom od 21,3% i to zahvaljujući rastu prihoda od akciza na uvoznu naftu i naftne prerađevine (rezultat povećanja cijena energetika na svjetskim tržištima), kao i uvozni duvan i duvanske prerađevine. Sa druge strane, akcize na domaće proizvode su smanjene za oko 77,3% g/g. Razlog za njihovo smanjenje leži u smanjenju prihoda od akciza na domaći duvan i duvanske prerađevine i domaće pivo.

Putarine. Ukupno naplaćeni prihodi od putarina za prva tri mjeseca 2022. godine iznosili su oko 148 miliona KM. U poređenju sa istim periodom prethodne godine isti su veći za 7,3% g/g.

Carine. Neto prihodi od carinskih dažbina tokom posmatranog perioda 2022. godine su iznosili oko 89 miliona KM. U poređenju sa istim periodom 2021. godine isti su veći za oko 30,2%. Visoka stopa rasta u prihoda od carina dijelom je posljedica niske osnovice iz prethodne godine, ali se može povezati sa rastom cijena energenata, sirovina, hrane i drugih roba na inostranim tržištima. S obzirom da su prihodi od carina usko povezani sa uvozom, rast uvoza je donio i rast prihoda od carina.

Raspoređeni prihodi. Tokom posmatranog perioda tekuće godine, ukupni prihodi raspoloživi za raspoljelu su iznosili oko 2,2 milijarde KM. Nakon izdvajanja sredstava za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva u Bosni i Hercegovini u iznosu od oko 93,6 miliona KM, minimalne rezerve u iznosu od oko 480,9 miliona KM i sredstava za finansiranje institucija Bosne i Hercegovine u iznosu od 190,5 milion KM, UIO Bosne i Hercegovine, je izvršila raspored preostalih sredstava u iznosu od oko 1,5 milijardu KM krajnjim korisnicima prema važećim koeficijentima¹⁶. Od tog iznosa Federaciji Bosne i Hercegovine je doznačeno ukupno oko 899,4 miliona KM (za servis vanjskog duga oko 114,6 miliona KM), Republici Srpskoj oko 502,5 miliona KM (za servis vanjskog duga oko 52,5 miliona KM) i Brčko Distriktu oko 51,6 miliona KM (za servis vanjskog duga 3,3 miliona KM). U poređenju sa istim periodom prethodne godine raspoređena sredstva sa jedinstvenog računa UIO za servis vanjskog duga su manja za 1,3%, dok su raspoređena sredstva krajnjim korisnicima, nakon servisiranja obaveza vanjskog duga veća za 16,5%.

Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda

Efekat mjera koje su entitetske vlade donijele i počele primjenjivati sa početkom tekuće godine, u naplati prihoda poreskih uprava, tokom posmatranog perioda, je itekako prisutan.

Entitetske poreske uprave su za prva tri mjeseca 2022. godine, ukupno prikupile oko 2,3 milijarde KM javnih prihoda, iz svojih nadležnosti. Navedeni prihodi su osvtarili rast od 13,2% u poređenju sa istim periodom 2021. godine. Detalji slijede u tabeli ispod.

Tabela 4: Prihodi od direktnih poreza, doprinosa, taksi, naknada i kazni u martu

Naziv prihoda	Federacija Bosne i Hercegovine		Republika Srpska		Bosna i Hercegovina				
	miliona KM 2021	2022	rast u %	miliona KM 2021	2022	rast u %	miliona KM 2021	2022	rast u %
Direktни porezi	240,9	315,6	31,0	151,0	194,2	28,6	392,0	509,8	30,1
<i>Porez na dohodak</i>	<i>110,5</i>	<i>132,9</i>	<i>20,3</i>	<i>55,4</i>	<i>58,2</i>	<i>5,0</i>	<i>165,9</i>	<i>191,0</i>	<i>15,2</i>
<i>Porez na dobit</i>	<i>100,0</i>	<i>144,2</i>	<i>44,3</i>	<i>88,9</i>	<i>129,7</i>	<i>46,0</i>	<i>188,8</i>	<i>274,0</i>	<i>45,1</i>
<i>Porezi građana</i>	<i>30,3</i>	<i>38,3</i>	<i>26,3</i>	<i>6,8</i>	<i>6,4</i>	<i>-6,1</i>	<i>37,1</i>	<i>44,7</i>	<i>20,4</i>
<i>Ostali porezi</i>	<i>0,2</i>	<i>0,1</i>	<i>-19,6</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-</i>	<i>0,2</i>	<i>0,1</i>	<i>-19,6</i>
Takse, kazne i naknade	180,1	194,0	7,7	114,7	115,4	0,6	294,8	309,3	4,9
Doprinosi	902,7	1.009,0	11,8	418,5	444,4	6,2	1.321,2	1.453,3	10,0
<i>Penzionsko/invalidsko osiguranje</i>	<i>505,1</i>	<i>565,2</i>	<i>11,9</i>	<i>237,7</i>	<i>262,7</i>	<i>10,5</i>	<i>742,8</i>	<i>827,9</i>	<i>11,5</i>
<i>Zdravstvo</i>	<i>355,9</i>	<i>397,4</i>	<i>11,7</i>	<i>151,8</i>	<i>149,7</i>	<i>-1,4</i>	<i>507,7</i>	<i>547,1</i>	<i>7,8</i>
<i>Nezaposleni</i>	<i>41,8</i>	<i>46,4</i>	<i>11,2</i>	<i>7,4</i>	<i>8,2</i>	<i>10,7</i>	<i>49,2</i>	<i>54,6</i>	<i>11,1</i>
<i>Dječja zaštita</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-</i>	<i>20,1</i>	<i>22,1</i>	<i>9,8</i>	<i>20,1</i>	<i>22,1</i>	<i>9,8</i>
<i>Zapošljavanje invalida</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-</i>	<i>1,5</i>	<i>1,7</i>	<i>14,8</i>	<i>1,5</i>	<i>1,7</i>	<i>14,8</i>
Ostali prihodi	0,0	0,1	-	0,0	0,1	-	0,0	0,3	-
UKUPNO	1.323,8	1.518,6	14,7	684,2	754,1	10,2	2.008,0	2.272,7	13,2

Izvor: entitetske poreske uprave

¹⁶ Odlukom Upravnog odbora UIO Bosne i Hercegovine, broj: 02-17-01-6-1/21, utvrđeni su privremeni koeficijenti raspodjele sredstava sa JR za period januar-mart 2022. godine, i isti su se primjenjivali i u martu 2022. godine, a iznose: Federacija Bosne i Hercegovina 61,88%, Republika Srpska 34,57% i Brčko Distrikat Bosne i Hercegovine 3,55%.

Socijalni doprinosi. Ukupno prikupljeni prihodi po osnovu socijalnih doprinosa, u periodu januar-mart posmatrane godine, su iznosili oko 1,5 milijardu KM, čime su u poređenju sa istim periodom prethodne godine ostvarili rast od 10,0%. Sve pojedinačne kategorije prihoda od doprinosa bilježe pozitivne stope rasta, što se može vidjeti iz tabele iznad.

Dominantna kategorija ovih prihoda jesu prihodi od doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje (PIO), koji su zabilježili stopu rasta od oko 11,5% g/g. Smanjena stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje u Republici Srpskoj, rezultirala je smanjenjem naplate ovih prihoda kod Poreske uprave Republike Srpske (PURS). Navedeno smanjenje nije se odrazilo na kumulativ prihoda u Bosni i Hercegovini, jer su prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje rasli stopom od 7,8% g/g.

Direktni porezi. Prihodi po ovom osnovu na nivou Bosne i Hercegovine, za prva tri mjeseca 2022. godine su ostvarili od povećanje od oko 30,1% g/g. U posmatranom periodu po osnovu direktnih poreza ukupno je naplaćeno oko 510 miliona KM.

U strukturi navedenih prihoda dominiraju prihodi od poreza na dobit. Prihodi od poreza na dobit su značajno uvećani, prvenstveno zbog rasta prihoda od poreza na dobit banaka, pravnih lica iz oblasti pošte i telekomunikacija, kao i organizovanja igara na sreću, i na kraju posmatranog perioda su iznosili oko 274 miliona KM. Prihodi od poreza na dohodak bilježe stopu od oko 15,2% g/g, kao rezultat rasta prihoda od poreza na dohodak od samostalne i nesamostalne djelatnosti.

Takse, kazne i naknade. Po osnovu razlitih taksi, naknada i kazni, tokom posmatranog perioda tekuće godine, ukupno je naplaćeno oko 309,3 miliona KM, što je za 4,9% više nego u istom periodu prethodne godine. Na rast prihoda u kategoriji taksi najviše uticaja je imalo povećanje naplate različitih administrativnih, komunalnih i boravišnih taksi.

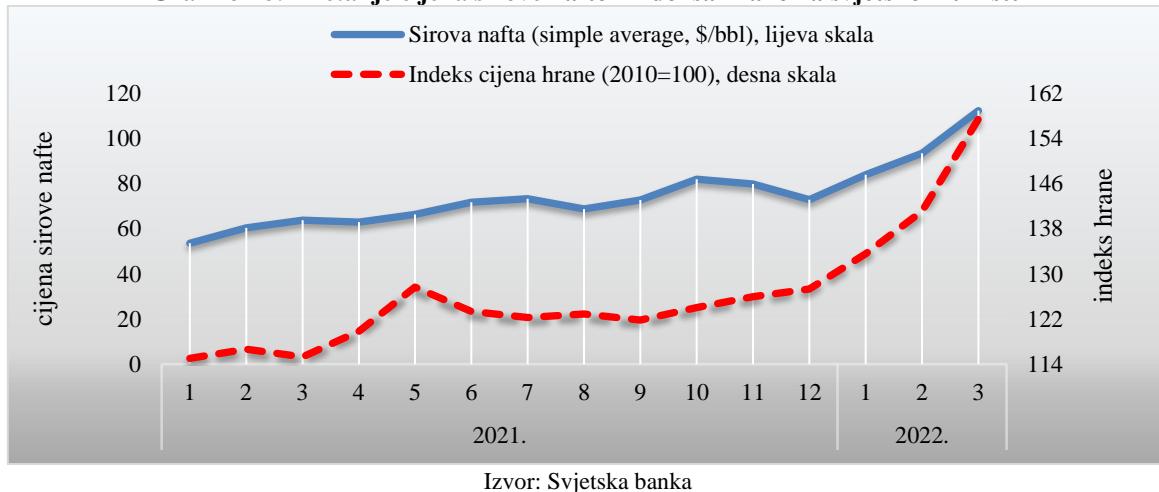
U kategoriji naknada najveći pozitivan doprinos rastu ove kategorije prihoda dali su rast prihoda od naknada za priređivanje igara na sreću, naknada za korišćenje šuma i šumskih sirovina i naknada za korišćenje mineralnih sirovina.

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

Cijene

U martu 2022. godine cijena sirove nafte nastavila je da raste i dostigla je 112,4 \$/barelu što se može vidjeti na grafikonu ispod. U odnosu na prethodni mjesec cijena sirove nafte je veća oko 19 \$, dok je u odnosu na mart 2021. godine bila veća čak 49 \$ odnosno oko 76% g/g. Pored ovog energenta, u martu 2022. godine primjetan je značajan rast indeksa cijena hrane koji je u poređenju sa martom 2021. godine bio veći za 36,6% g/g.

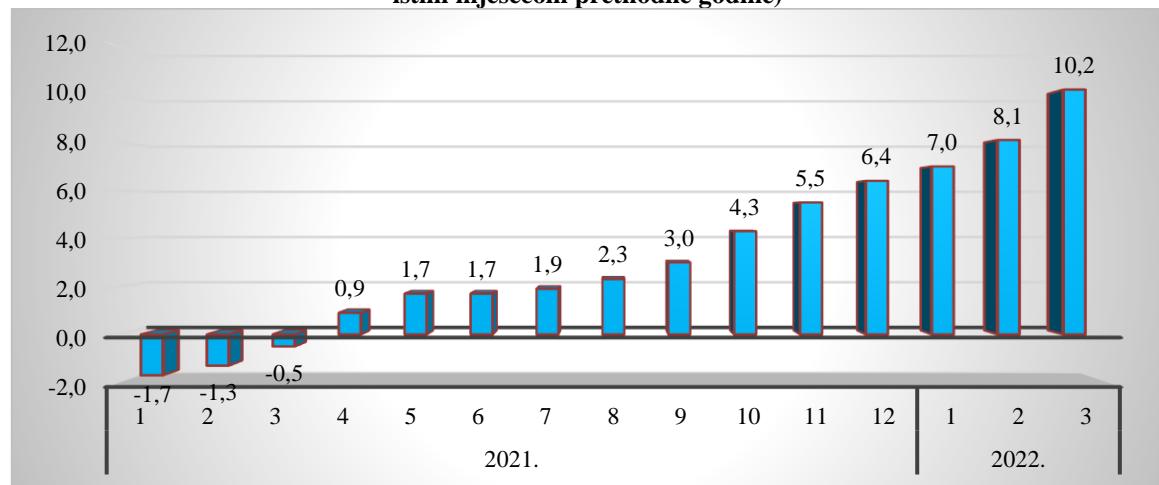
Grafikon 8: Kretanje cijena sirove nafte i indeksa hrane na svjetskom tržištu

Izvor: Svjetska banka

Rast cijena energetika (prvenstveno nafte) i hrane značajno je doprinio rastu ukupnog nivoa cijena u Bosni i Hercegovini. U martu 2022. godine inflacija u Bosni i Hercegovini je iznosila čak 10,2% u odnosu na mart 2021. godine, dok je u periodu I-III 2022. godine iznosila 8,4% g/g. Poređenja radi, inflacija u EU 27 prema podacima Eurostata-a u martu 2022. godine je iznosila 7,8% g/g odnosno u periodu I-III 2022. godine 6,5% g/g.

Grafikon 9: Kretanje inflacije u Bosni i Hercegovini po mjesecima u 2021. i 2022. godini (poredenje sa istim mjesecom prethodne godine)

Izvor: BHAS

Cijene u odjeljku hrane i bezalkoholnih pića su uvećane 13,3% g/g u periodu I-III 2022. godine uz poskupljenje hljeba i žitarica, mesa, mlijeka, jaja, ulja i masnoća, voća, povrća itd. U odjeljku prevoza cijene su bile više za 18% u periodu I-III 2022. godine (na šta je uticao rast cijena nafte) i uz cijene hrane imale su najveći uticaj na rast inflacije u Bosni i Hercegovini. Pored ovih odjeljaka zapažen je rast cijena i u odjeljku stanovanja, vode, el. energije, plina i drugih energetika koje su u posmatranom periodu bile više za 7,1% g/g. Rast cijena plina, tečnih i čvrstih goriva, najamnina za stanovanje, vodosnabdijevanja, održavanja i popravke stana imali su doprinos uvećanju inflacije u ovom odjeljku.

Jedini odjeljak koji je u periodu I-III 2022. godine evidentirao niže cijene jeste odjeljak odjeće i obuće (6,7% g/g) što je predstavljeno u tabeli ispod.

Tabela 5: Indeks potrošačkih cijena u Bosni i Hercegovini

Odjeljak	I 2022 I 2021	II 2022 II 2021	III 2022 III 2021	I-III 2022 I-III 2021
00 Ukupan indeks	107,0	108,1	110,2	108,4
01 Hrana i bezalkoholna pića	111,9	113,3	114,8	113,3
02 Alkoholna pića i duvan	100,5	100,5	100,7	100,5
03 Odjeća i obuća	92,4	92,9	94,5	93,3
04 Stanovanje, voda, el. energija, plin i dr. energenti	106,1	107,0	108,3	107,1
05 Namještaj, kućni uređaji i redovno održavanje kuće	103,5	105,1	106,3	105,0
06 Zdravstvo	100,9	101,1	101,0	101,0
07 Prevoz	113,7	115,4	124,5	118,0
08 Komunikacije	100,2	100,3	100,3	100,3
09 Rekreacija i kultura	104,1	104,6	105,2	104,6
10 Obrazovanje	100,2	100,3	100,5	100,3
11 Restorani i hoteli	104,5	105,0	106,9	105,4
12 Ostala dobra i usluge	102,3	103,2	103,7	103,1

Izvor: BHAS

Monetarni sektor

Ukupna novčana masa¹⁷ (M2) na kraju ožujka 2022.godine iznosila je 30,9 mlrd. KM što predstavlja rast od 7,3% g/g. Ovaj rast ostvaren je rastom transakcijskog novca (M1) od 15,6% g/g i sa ostvarenim iznosom od 17,8 mlrd. KM. Druga sastavnica novčane mase, kvazi novac (QM) sa iznosom od 13,1 mlrd. KM umanjena je za 2,3% u usporedbi sa ožujkom 2021.godine. U okviru M1, sastavnice gotovina izvan banaka¹⁸ i prenosivi depoziti u domaćoj valuti¹⁹ imali su doprinose rastu M2 sa 2,8 i 5,6 p.p. respektivno. Prenosivi depoziti u inozemnoj valuti su jedina sastavnica QM koja je ostvarila pozitivan doprinos rastu M2, 1,1 p.p. Prema udjelu u M2, najveće učešće imali su prenosivi depoziti u domaćoj valuti sa 38,7% zatim ostali depoziti u inozemnoj valuti sa 22,3% nakon čega slijedi gotovina izvan banaka sa 18,9% udjela.

Tabela 6: Monetarni agregati u ožujku 2022.godine i stope rasta III 2022/III 2021

	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti u inozemnoj valuti	Ostali depoziti u inozemnoj valuti	Kvazi novac (QM)	Ukupna novčana masa (M2)
Opis	1	2	3=1+2	4	5	6	7=4+5+6	8=3+7
Stanje u mil. KM	5.855,3	11.970,2	17.825,4	2.872,3	3.344,2	6.881,7	13.098,3	30.923,7
Stopa rasta g/g	15,9%	15,5%	15,6%	-5,4%	10,3%	-6,2%	-2,3%	7,3%

Izvor: CBBiH

¹⁷ ¹⁷Monetarni agregat M1 čine gotovina izvan banaka i prenosivi depoziti u domaćoj valuti svih domaćih sektora (osim depozita centralne vlade). Monetarni agregat QM obuhvata ostale depozite u domaćoj valuti, prenosive i ostale depozite u stranoj valuti svih domaćih sektora (osim depozita centralne vlade). Novčanu masu M2 čine monetarni agregati, novac M1 i kvazi-novac QM.

¹⁸ Gotovina izvan banaka predstavlja gotov novac u optjecaju izvan središnje banke (monetarnih vlasti) i gotov novac izvan komercijalnih banaka.

¹⁹ Prenosivi i ostali depoziti drugih domaćih sektora u domaćoj i inozemnoj valuti predstavljaju obvezе banaka prema nesredišnjoj vladi (kantona i općina), nefinancijskim javnim poduzećima, nefinancijskim privatnim poduzećima, ostalim finansijskim institucijama i ostalim domaćim sektorima (stanovništvu, neprofitnim institucijama i ostalim neklasificiranim sektorima).

Pričuvni novac (M0) na kraju ožujka 2022.godine iznosio je 14,2 mlrd. KM uz rast od 16,8% g/g. Najveći doprinos rastu M0 imala je gotovina izvan monetarnih vlasti sa 9,2 p.p. zatim depoziti banaka kod monetarnih vlasti sa 6,9 p.p. i prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti sa 0,7 p.p. Najveći udjel u pričuvnom novcu, 97,7%, čine gotovina izvan monetarnih vlasti i depoziti banaka kod monetarnih vlasti (51,8% i 45,9% respektivno) dok 2,3% udjela imaju prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti.

Tabela 7: Pričuvni novac u ožujku 2022.godine i stope rasta III 2022/III 2021

Gotovina izvan monetarnih vlasti		Depoziti banaka kod monetarnih vlasti	Prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti	Pričuvni novac (M0)
Opis	1	2	3	4=1+2+3
Stanje u mil. KM	7.333,7	6.496,1	327,4	14.157,2
Stopa rasta g/g	17,9%	14,9%	33,8%	16,8%

Izvor: CBBiH

Osnovica za obračun obvezne pričuve²⁰ uvećana je za 6,6% g/g na iznos od 29,6 mlrd. KM. Višak iznad obvezne pričuve iznosio je 3,4 mlrd. KM uz rast od 8,9% g/g. Prosječan saldo računa obveznih pričuva kod CBBiH iznosio je na kraju posmatranog razdoblja 6,4 mlrd. KM uz povećanje od 7,8% g/g. Prosječna stopa obvezne pričuve iznosila je 10% dok je implicitna stopa bila 21,5%. U strukturi prosječnog salda računa obveznih pričuva kod CBBiH, udio viška iznad obveznih pričuva bio je 53,5%, a prosječne obvezne pričuve imale su udio od 46,5%.

Tabela 8: Prosječne obvezne pričuve u ožujku 2022.godine i stope rasta III 2022/ III 2021

Osnovica za obračun obvezne pričuve		Prosječne obvezne pričuve	Prosječan saldo računa obveznih pričuva kod CBBiH	Prosječna stopa obvezne pričuve	Implicitna stopa obvezne pričuve
Opis	1	2	3	5=2/1	6=3/1
Stanje u mil. KM	29.609,8	2.961,0	6.366,3	10,0%	21,5%
Stopa rasta g/g	6,6%	6,6%	7,8%		

Izvor: CBBiH

Na kraju ožujka 2022.godine ukupne bruto devizne pričuve bile su oko 16 mlrd. KM što predstavlja povećanje od 17% g/g. Najveće učešće od 70,6% imale su investicije u vrijednosne papire praćene učešćem depozita kod nerezidentnih banaka sa 24,6%. Preostali dio udjela imali su strana valuta u rezervu CBBiH i zlato, 2,9% i 1,9% respektivno. Pokrivenost pričuvnog novca (M0) bruto deviznim pričuvama iznosila je 112,7%.

Tabela 9: Bruto devizne pričuve u ožujku 2022.godine i stope rasta III 2022/III 2021

Opis	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u rezervu CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Ukupno bruto devizne pričuve
Stanje u mil. KM	301,3	2,1	457,0	3.926,1	0,0	11.268,7	15.955,3
Stopa rasta g/g	10,3%	138,5%	219,4%	24,1%	-	12,0%	17,0%

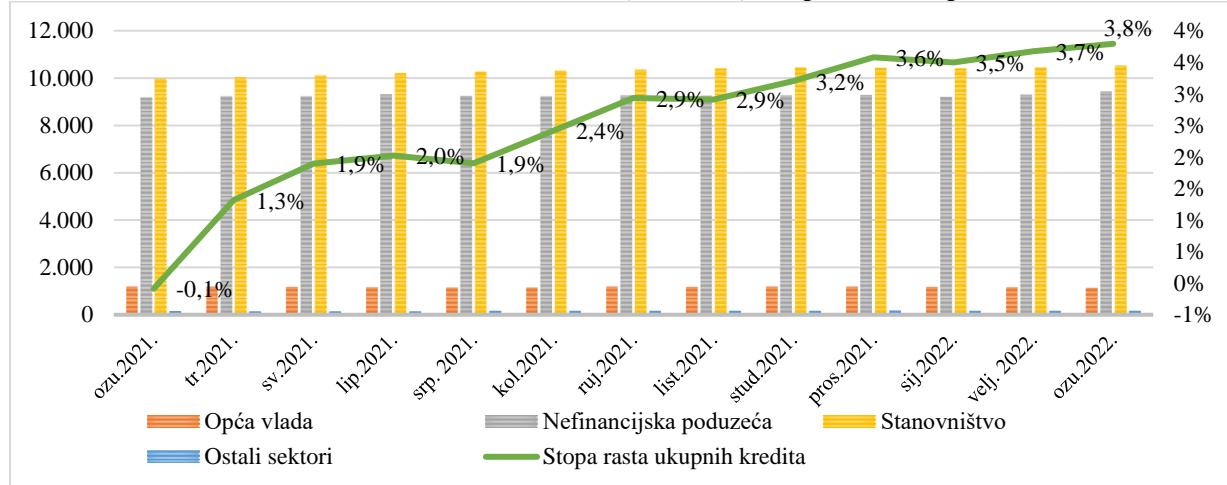
Izvor: CBBiH

²⁰ Osnovicu za obračun obvezne pričuve čine svi depoziti i pozajmljena sredstva bez obzira na valutu.

Bankarski sektor

Ukupni krediti iznosili su na kraju ožujka 2022.godine 21,2 mlrd. KM uz povećanje od 3,8% g/g. Najveći doprinos tom rastu imali su krediti stanovništva sa 2,7 p.p. koji su na kraju posmatranog mjeseca imali iznos od 10,5 mlrd. KM i uvećanje od 5,6% g/g. Krediti plasirani nefinansijskim poduzećima²¹ imali su rast od 2,8% g/g sa iznosom od 9,4 mlrd. KM i sa doprinosom rastu ukupnih kredita od 1,3 p.p. Ostali sektori sa uvećanjem od 9,1% g/g i iznosom od 166,5 mil. KM imali su doprinos rastu od 0,07 zbog svog malog udjela u ukupnim kreditima. Negativan doprinos imali su krediti iz sektora opće vlade sa 0,3 p.p. i sa padom od 4,5% u usporedbi sa ožujkom 2021.godine. Prema strukturi udjela, najveći udio imali su krediti iz sektora stanovništva sa 49,5% zatim sektor nefinansijskih poduzeća 44,4% te sektor opće vlade sa 5,3% dok su ostali sektori imali udio od 0,8%.

Grafikon 10: Sektorska struktura kredita (u mil.KM) i stopa rasta ukupnih kredita

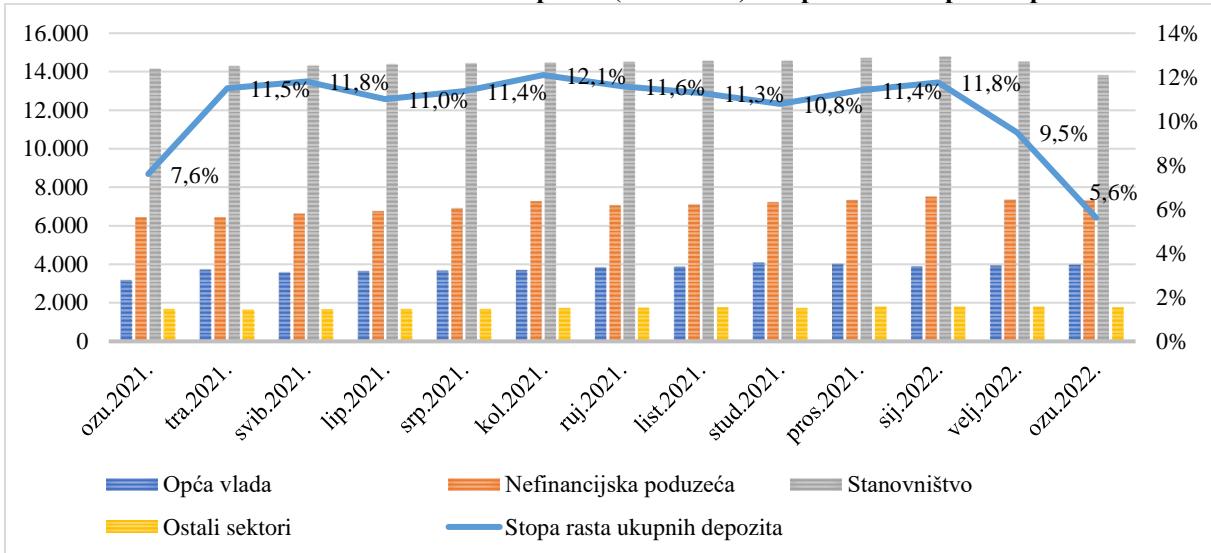

Izvor: CBBiH

Stanje ukupnih depozita na kraju ožujka 2022.godine iznosilo je 26,8 mlrd. KM što predstavlja rast od 5,6% g/g. Depoziti iz sektora nefinansijskih poduzeća imali su najveći doprinos ukupnom rastu depozita, sa 3,4 p.p. nakon čega slijede depoziti opće vlade sa 3,2 p.p. te ostali sektori koji su imali doprinos od 0,3 p.p. Depoziti stanovništva u posmatranom razdoblju bilježe pad te je ostvareni iznos za 2,3% manji nego u istom mjesecu prošle godine i samim tim je njihov doprinos rastu bio negativan sa 1,3 p.p. Sektor opće vlade imao je najvišu stopu rasta, 25,9% g/g i iznos od oko 4 mlrd. KM praćeni depozitima nefinansijskih poduzeća čije povećanje na kraju ožujka je iznosilo 13,4%. Depoziti nefinansijskih poduzeća imali su iznos od 7,3 mlrd. KM dok su depoziti stanovništva bili 13,8 mlrd. KM. Prema strukturi udjela, najveći udjel imali su depoziti stanovništva sa 51,4% zatim depoziti nefinansijskih poduzeća sa 27,3%, depoziti opće vlade sa 14,9% i ostali sektori sa 6,5% udjela.

²¹ Sektor nefinansijskih poduzeća čine nefinansijska javna i nefinansijska privatna poduzeća. Sektor opće vlade čine sve razine vlade u Bosni i Hercegovini (prema sektorskoj strukturi koju je uradila CBBiH).

Grafikon 11: Sektorska struktura depozita (u mil. KM) i stopa rasta ukupnih depozita

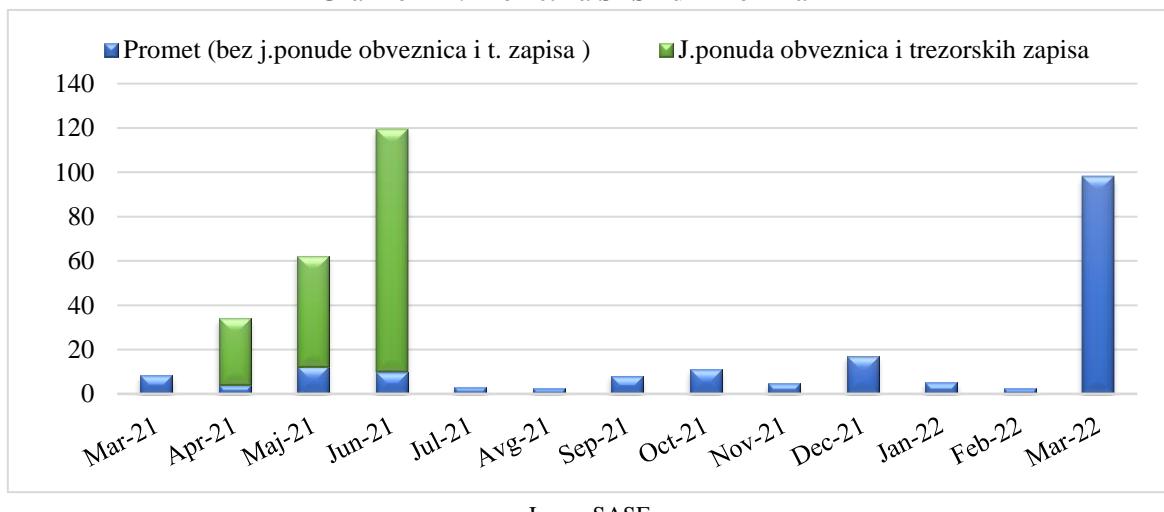

Izvor: CBBiH

Berze u Bosni i Hercegovini

U mjesecu martu 2022. godine promet na Sarajevskoj berzi (u daljem tekstu SASE) je dostigao 98,1 mil. KM i time ostvario 11,7 puta veći promet nego u istom mjesecu prošle godine. Ukupan promet u prvom kvartalu na SASE je dostigao 105,7 mil. KM uz stopu rasta 73,9 % g/g. Time je ostvario učešće od 44,2% u ukupnom prometu u Bosni i Hercegovini. U ovom periodu nije bilo javne ponude obveznica i trezorskih zapisa.

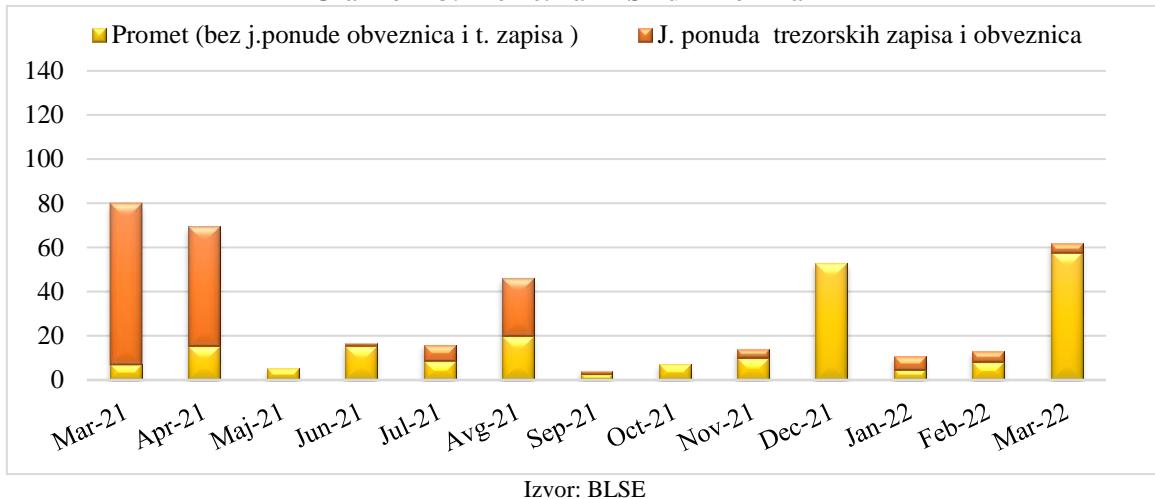
Grafikon 12: Promet na SASE u milionima KM

Izvor: SASE

U mjesecu martu 2022. godine promet na Banjalučkoj berzi (u daljem tekstu BLSE) je dostigao 111,7 mil. KM uz stopu rasta od 82,7% g/g. U mjesecu martu za potrebe emitenta je putem javne ponude obveznica i trezorskih zapisa prikupljeno 54 mil. KM. Ukupan promet u prvom kvartalu na BLSE je dostigao 133,5 mil. KM uz negativnu stopu rasta 31,3% g/g. Time je ostvario učešće od 55,8% u ukupnom prometu u Bosni i Hercegovini. U ovom kvartalu je za emitente putem javne ponude obveznica i trezorskih zapisa prikupljeno 62,8 mil. KM.

Grafikon 13: Promet na BLSE u milionima KM

Ukupan promet u mjesecu martu 2022. godine na SASE i BLSE je dostigao 209,8 mil. KM što znači da je bio tri puta veći u odnosu na promet ostvaren u istom mjesecu prošle godine. U ovom mjesecu je putem javne ponude obveznica i trezorskih zapisa prikupljeno 54 mil. KM. Ukupan promet u prvom kvartalu na SASE i BLSE je dostigao 239,1 mil. KM uz negativnu stopu rasta od 6,3% g/g. Ukupna emisija obveznica i trezorskih zapisa u prvom kvartalu je iznosila 62,8 mil. KM.

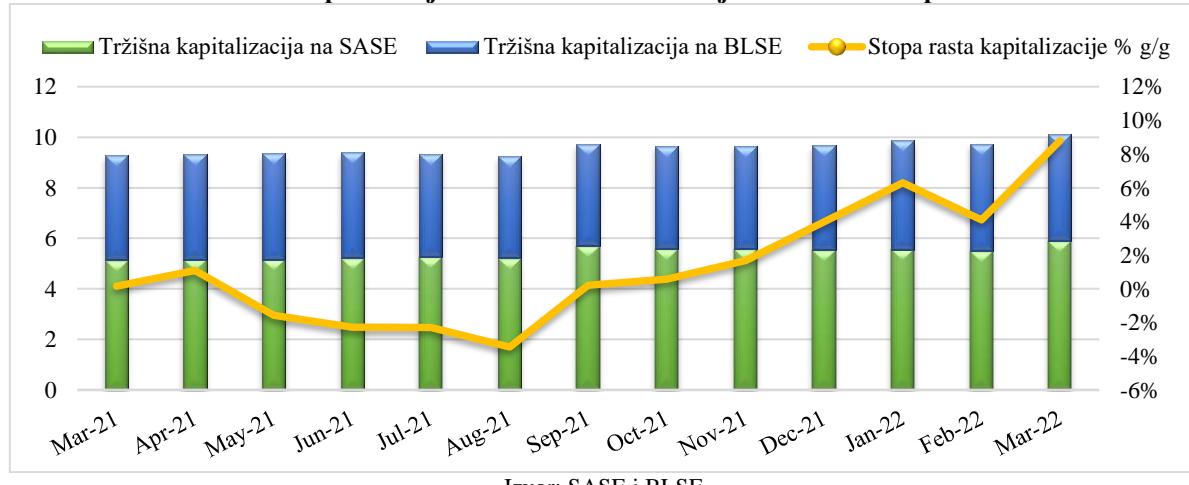
Tabela 10: Ukupan promet na kraju prvog kvartala (u KM) na SASE i BLSE

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
K1-2020	68.046.325,1	148.145.740,9	216.192.066,0
K1-2021	60.750.773,7	194.386.534,5	255.137.308,2
K1-2022	105.666.261,2	133.485.701,0	239.151.962,2

Izvor: SASE i BLSE

Na kraju mjeseca marta 2022. godine kapitalizacija na SASE je dostigla 5,9 mlrd. KM uz stopu rasta od 14,9% g/g. Na kraju istog mjeseca kapitalizacija na BLSE je dostigla 4,2 mlrd. KM uz stopu rasta od 1,2% g/g, dok je ukupna kapitalizacija (SASE+BLSE) dostigla 10,1 mlrd. KM uz stopu rasta od 8,8% g/g. Odnos učešća u ukupnoj kapitalizaciji je SASE 58,4% prema BLSE 41,6%.

Grafikon 14: Kapitalizacija na SASE i BLSE u milijardama KM i stopa rasta u %

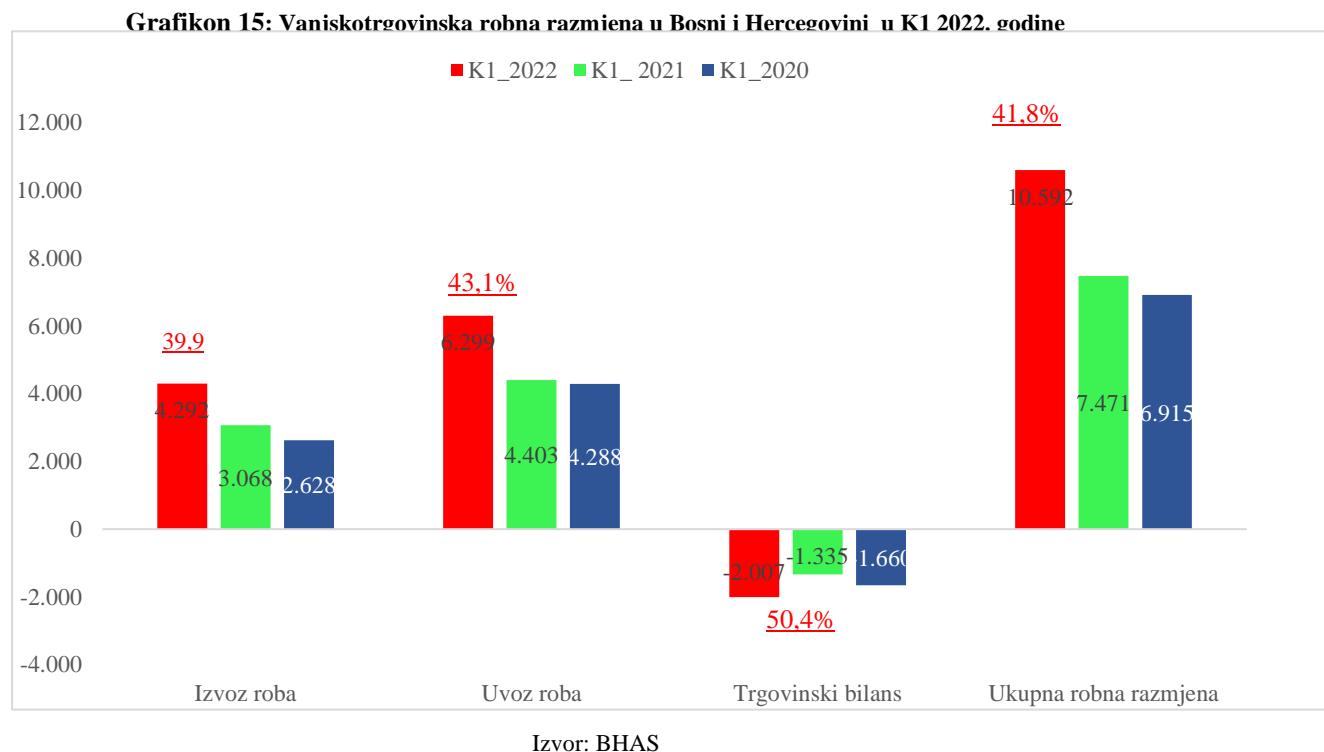

4. Vanjski sektor

Vanjskotrgovinska robna razmjena

Poboljšanje epidemioloških prilika i jačanja privredne aktivnosti u vanjskom okruženju u 2021. godini u Bosni i Hercegovini rezultiralo je snažnim oporavakom vanjskotrgovinske robne razmjene sa svijetom. Tako je Bosna i Hercegovina prema podacima BHAS-a za 2021. godinu zabilježila dvocifrena povećanja ukupne vanjskotrgovinske robne razmjene 31%, izvoza roba 36% i uvoza roba 28% u odnosu na prethodnu godinu. Na osnovu ovih pokazatelja može se konstatovati da se vanjskotrgovinska robna razmjena u Bosni i Hercegovini prilično dobro oporavila nakon pandemije što je i nagovještavano u okviru ranijih izvještaja. Naime, Bosna i Hercegovina je bar u okviru vanjskotrgovinske robne razmjene uspjela u potpunosti nadoknaditi gubitke iz prethodne godine, pa čak i nadmašiti rezultate vanjskotrgovinske robne razmjene iz 2018 i 2019. godine koje su bile relativno uspješne.

Kada je u pitanju kretanje vanjskotrgovinske robne razmjene u 2022. godinu, trenutno raspoloživi statistički podaci ukazuju da je trend rasta iz prethodne godine nastavljen. Naime, prema podacima BHAS-a za K1 2022. godine, Bosna i Hercegovina je zabilježila povećanja ukupne vanjskotrgovinske robne razmjene, izvoza i uvoza roba za preko 40% u nominalnom smislu respektivno.²² Pregled kretanja vanjakotrgovinske robne razmjene u Bosni i Hercegovini za prvi kvartal 2022. godine prikazan je na grafikonu ispod.

Prema trenutno raspoloživim podacima BHAS-a za K1 2022. godine Bosna i Hercegovina je ostvarila izvoz roba u vrijednosti od skoro 4,3 milijarde KM što predstavlja povećanje od 1,2 milijarde KM odnosno skoro 40% u odnosu na isti period prethodne godine. Međutim, prilikom interpretacije ovih prilično visokih stopa rasta potrebno ima ti na umu cjenovni efekat koji je najvjerojatnije doveo do ovako visokih povećanja. Iako podaci o kretanjima izvoznih cijena za K1 2022. godine nisu bili dostupni, podaci MMF ukazuju da je ukupni indeks svjetskih cijena

²² Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Vanjskotrgovinska robna razmjena u Bosni i Hercegovini za mart 2021. godine-prethodni podaci“, 26.04.2022. godine.

uvećan za preko 50%, pri čemu su najveća povećanja zabilježena u okviru katergorija energenti, hrana i industrijski inputi. Ako se izvoz roba iz Bosne i Hercegovine u K1 2022. godine posmatra po proizvodima, vidljivo je da su najznačajnija povećanja ostvarena u okviru izvoza baznih metala (aluminij) koji je višestruko uvećan, a doprinos rastu ukupnog robnog izvoza je iznosio skoro 10 p.p. Pored baznih metala, značajna povećanja izvoza su registrirana u okviru izvoza električne energije 72 % uz doprinos rastu (5,5 p.p), zatim hemijskih proizvoda 43,9% (2,0 p.p), proizvodnja koksa koja je udvostučena (2,0 p.p), gotovih metalnih proizvoda, električne opreme, namještaja i dr... S druge strane, ako se izvoz roba iz Bosne i Hercegovine u K1 2022. godine posmatra po glavnim trgovinskim partnerima vidljivo je da najviše robe izvezeno na tržište zemalja EU u vrijednosti od 3,2 milijarde KM što predstavlja povećanje od skoro 40% u odnosu na isti period prethodne godine. Izvoz roba iz Bosne i Hercegovine u zemlje CEFTA-e u K1 2022. godine iznosio je 803 miliona KM što predstavlja povećanje od skoro 70%. Ako se robni izvoz iz Bosne i Hercegovine tokom navedenog perioda posmatra po zemljama vidljivo je da su najznačajnija povećanja zabilježena prilikom izvoza u Srbiju koji je skoro udvostučen 86,7% (8,9 p.p), Italiju 67,4% (6,5 p.p), Njemačku 44,1% (6,6 p.p), Hrvatsku 40,5% (5,8 p.p), Austriju 34,3% (3,1 p.p) i Sloveniju 17,2% (1,6 p.p).

S druge strane, pored povećanja robnog izvoza tokom K1 2022. godine u Bosni i Hercegovini došlo je i do povećanja robnog uvoza. Tako je uvoz roba u Bosnu i Hercegovinu u K1 2022. godine prema podacima BHAS-a iznosio 6,3 milijarde što predstavlja nominalni rast od 43,1% odnosno (oko 1,9 milijardi KM) u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po proizvodima, najznačajnija povećanja uvoza roba su registrirana u okviru uvoza baznih metala i rafinirane nafte i sirovog čelika u okviru kojih je uvoz udvostručen a doprinos rastu ukupnog uvoza iznosio je (17 p.p). Pored ove tri kategorije, značajan rast uvoza roba registriran je u okviru uvoza hemijskih proizvoda 62,4% (2,5 p.p), kamenog uglja 92,6 % (1,8 p.p), prehrambenih proizvoda 25,3 (0,9 p.p) i dr... Ako se uvoz roba u Bosnu i Hercegovinu u K1 2022. godine posmatra po glavnim trgovinskim partnerima vidljivo je da najviše robe uvezeno sa tržišta zemalja EU u vrijednosti od preko 3,5 milijardi KM što predstavlja povećanje od 31,7% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Uvoz roba iz zemalja CEFTA-e iznosio je 781 milion KM što predstavlja povećanje od 47,4%. Ako se robni uvoz u Bosnu i Hercegovinu posmatra po zemljama vidljivo je da su najznačajnija povećanja istog zabilježena prilikom uvoza iz Srbije 46,7% (5,0 p.p), Hrvatske za 52,3% (4,4 p.p), Italije 34% (4,0 p.p), Njemačke 18,7% (2,4) p.p, Turske 54,3% (3,0 p.p), Kine 43,3% (3,5 p.p), Austrije 29,3% (1,2 p.p) i Slovenije 20,2 % (1,0 p.p).²³

Vanjskotrgovinski robni deficit u K1 2022. godine iznosio je preko 2 milijarde KM i uvećan je za oko 670 miliona KM odnosno preko 50% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po proizvodima najznačajnije kategorije koje su dovele do povećanja vanjskotrgovinskog deficitu u K1 2022. godine su naftni derivati, farmaceutski preparati, motorna vozila, farmaceutski i prehrambeni proizvodi. S druge strane, Bosna i Hercegovina je nastavila da bilježi suficit u okviru kategorija kao što su električna energija, namještaj, određeni metalni proizvodi, obuća i dr.

Tokom posmatranog perioda ukupna pokrivenost uvoza izvozom u Bosni i Hercegovini iznosila je 68,1%. Posmatrano po glavnim trgovinskim partnerima, pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EU iznosila je 90,1%, dok je pokrivenost za zemljama CEFTA-e iznosila 102,8%.

²³ Kada je u pitanju bh. uvoz roba u K1 2022. godini vrijedi istaći da je u posljednjih nekoliko mjeseci primjetno povećanje uvoza roba iz Indije, pa je tako ovaj rast uvoza roba iz Indije imao pozitivan doprinos rastu ukupnog uvoza roba od 5 p.p

Detaljniji prikaz vanjskotrgovinske robne razmjene u Bosni i Hercegovini u K1 2022. godine po HS klasifikaciji prikazan je u tabeli ispod:

Tabela 11: Vanjskotrgovinska robna razmjena u K1 2022. godine po HS klasifikaciji

Izvoz i uvoz dobara klasifikovanih prema harmonizovanom sistemu kodova (HS)	IZVOZ			UVOD			DEFICIT			Pakrivenost uvoza izvozom
	K1_2021	K1_2022	2022/2021 promjena %	K1_2021	K1_2022	2022/2021 promjena %	K1_2021	K1_2022	2022/2021 promjena %	
		u mil KM	u mil KM	g/g pp	u mil KM	u mil KM	g/g pp	u mil KM	u mil KM	g/g pp
UKUPNO	3068	4292	39,9 39,9	4403	6299	43,1 43,1	-1335	-2007	50,3 50,3	68,1%
1 ŽIVOTINJE I PROIZVODI PROIZVODI BILJNOG PORJEKLA MASTI I ULJA	33	39	18,5 0,2	132	158	20,0 0,60	-99	-120	20,5 1,52	24,4%
2 ŽIVOTINJSKOG PREHRAMBENE PRERADEVINE PROIZVODI MINERALNOG PROIZVODI HEMIJSKE INDUSTRIJE ILI PLASTIČNE MASE, GUMA I KAUČUK	46	55	19,9 0,30	193	277	43,5 1,91	-148	-222	50,8 5,61	19,8%
3 PRERADEVINE PROIZVODI MINERALNOG PROIZVODI HEMIJSKE INDUSTRIJE ILI PLASTIČNE MASE, GUMA I KAUČUK	25	27	9,3 0,07	34	50	44,2 0,35	-10	-23	133,0 0,97	54,4%
4 PRERADEVINE PROIZVODI MINERALNOG PROIZVODI HEMIJSKE INDUSTRIJE ILI PLASTIČNE MASE, GUMA I KAUČUK	84	98	17,3 0,47	377	456	21,1 1,80	-293	-358	22,2 4,86	21,5%
5 PRERADEVINE PROIZVODI MINERALNOG PROIZVODI HEMIJSKE INDUSTRIJE ILI PLASTIČNE MASE, GUMA I KAUČUK	331	580	75,2 8,12	476	912	91,6 9,90	-145	-332	128,9 14,01	63,6%
6 PRERADEVINE PROIZVODI MINERALNOG PROIZVODI HEMIJSKE INDUSTRIJE ILI PLASTIČNE MASE, GUMA I KAUČUK	206	278	35,0 2,35	441	537	21,7 2,17	-235	-259	10,0 1,76	51,8%
7 PRERADEVINE PROIZVODI MINERALNOG PROIZVODI HEMIJSKE INDUSTRIJE ILI PLASTIČNE MASE, GUMA I KAUČUK	144	193	34,5 1,62	343	455	32,7 2,54	-199	-262	31,3 4,67	42,5%
8 PRERADEVINE PROIZVODI MINERALNOG PROIZVODI HEMIJSKE INDUSTRIJE ILI PLASTIČNE MASE, GUMA I KAUČUK	30	32	9,8 0,09	70	88	25,7 0,41	-41	-56	37,3 1,13	36,8%
9 DRVO I PROIZVODI OD DRVEĆA CELULOZA, PAPIR I KARTON I NJIHOVI TEKSTIL I TEKSTILNI PROIZVODI OBUĆA, SĒŠIRI, KAPE I SLIČNI PROIZVODI PROIZVODI OD	184	252	37,3 2,23	79	119	50,5 0,91	105	133	27,2 -2,13	211,9%
10 KARTON I NJIHOVI TEKSTIL I TEKSTILNI PROIZVODI OBUĆA, SĒŠIRI, KAPE I SLIČNI PROIZVODI PROIZVODI OD	80	123	53,8 1,40	102	141	38,0 0,88	-22	-18	-19,0 -0,31	87,3%
11 KARTON I NJIHOVI TEKSTIL I TEKSTILNI PROIZVODI OBUĆA, SĒŠIRI, KAPE I SLIČNI PROIZVODI PROIZVODI OD	155	186	19,4 0,98	298	363	21,8 1,48	-143	-177	24,4 2,61	51,1%
12 KARTON I NJIHOVI TEKSTIL I TEKSTILNI PROIZVODI OBUĆA, SĒŠIRI, KAPE I SLIČNI PROIZVODI PROIZVODI OD	164	206	25,7 1,37	83	98	18,8 0,35	81	108	32,7 -1,99	210,1%
13 KAMENA, GIPSA, BISERI, ELEMENTI METALNI NJIHOVI BAZNI METALI I PROIZVODI OD BAZNIH MASINA, APARATI, MEHANIČKI I TRANSPORTNA SREDSTVA I NJIHOVI SATOVI, MJERNI, MUZIČKI I ORUŽJE I MUNICIJA, NJIHOVI DLIJEOVI	28	42	52,2 0,47	82	118	44,1 0,82	-54	-76	40,0 1,62	35,7%
14 METALNI NJIHOVI BAZNI METALI I PROIZVODI OD BAZNIH MASINA, APARATI, MEHANIČKI I TRANSPORTNA SREDSTVA I NJIHOVI SATOVI, MJERNI, MUZIČKI I ORUŽJE I MUNICIJA, NJIHOVI DLIJEOVI	17	15	-12,7 -0,07	15	16	10,1 0,03	2	-2	-188,1 0,27	89,6%
15 METALNI NJIHOVI BAZNI METALI I PROIZVODI OD BAZNIH MASINA, APARATI, MEHANIČKI I TRANSPORTNA SREDSTVA I NJIHOVI SATOVI, MJERNI, MUZIČKI I ORUŽJE I MUNICIJA, NJIHOVI DLIJEOVI	571	1012	77,2 14,37	574	1141	98,7 12,87	-3	-129	4193,3 9,42	88,7%
16 METALNI NJIHOVI BAZNI METALI I PROIZVODI OD BAZNIH MASINA, APARATI, MEHANIČKI I TRANSPORTNA SREDSTVA I NJIHOVI SATOVI, MJERNI, MUZIČKI I ORUŽJE I MUNICIJA, NJIHOVI DLIJEOVI	479	591	23,4 3,65	637	778	22,1 3,20	-158	-187	18,3 2,16	76,0%
17 METALNI NJIHOVI BAZNI METALI I PROIZVODI OD BAZNIH MASINA, APARATI, MEHANIČKI I TRANSPORTNA SREDSTVA I NJIHOVI SATOVI, MJERNI, MUZIČKI I ORUŽJE I MUNICIJA, NJIHOVI DLIJEOVI	93	117	25,4 0,77	285	341	19,6 1,27	-192	-224	16,8 2,42	34,3%
18 METALNI NJIHOVI BAZNI METALI I PROIZVODI OD BAZNIH MASINA, APARATI, MEHANIČKI I TRANSPORTNA SREDSTVA I NJIHOVI SATOVI, MJERNI, MUZIČKI I ORUŽJE I MUNICIJA, NJIHOVI DLIJEOVI	11	18	63,0 0,22	63	90	42,2 0,60	-52	-72	37,9 1,48	19,6%
19 METALNI NJIHOVI BAZNI METALI I PROIZVODI OD BAZNIH MASINA, APARATI, MEHANIČKI I TRANSPORTNA SREDSTVA I NJIHOVI SATOVI, MJERNI, MUZIČKI I ORUŽJE I MUNICIJA, NJIHOVI DLIJEOVI	53	41	-21,9 -0,37	3	4	34,4 0,02	49	37	-25,6 0,94	953,5%
20 RAZNI PROIZVODI UMJETNICKA DJELA, KOLEKCIJONARSKI	332	386	16,4 1,77	109	144	32,5 0,80	223	242	8,5 -1,42	68,7%
21 RAZNI PROIZVODI UMJETNICKA DJELA, KOLEKCIJONARSKI	0	0	0,0 0,00	0	0	0,0 0,00	0	0	0,0 0,00	0,0%
98 NERAZVRSTANO	0	0	0,0 0,00	0	0	0,0 0,00	0	0	0,0 0,00	0,0%

Izvor: BHAS

5. Strana direktna ulaganja

U vrijeme pisanja informacije nisu bili dostupni podaci o stranim direktnim ulaganjima za mjesec januar, februar i mart 2022. godine.

Ukupna strana direktna ulaganja (u daljem tekstu SDU) su prema posljednjim dostupnim podacima CBBiH u 2021. god. dostigla 869,9 mil. KM (neto finansijska pasiva). Ovaj iznos je za 22,1% veći u odnosu na isti period prošle godine. Neto finansijska aktiva je sa dostignutih 73,9 mil. KM manja za 44,1% g/g dok su reinvestirane zarade sa dostignutih 401,3 mil. KM manje za 31,6% g/g. Sa ovim iznosom reinvestirane zarade su ostvarile učešće od 46,1% u ukupnim SDU što u poređenju sa prošlom godinom manje za 36,2 procenatna poena (u 2021. godini su imale učešće 82,3%).

Tabela 12: Strana direktna ulaganja po kvartalima

U milionima KM	K1	K2	K3	K4	K1-K4
2018	321,4	189,8	306,2	175,1	992,4
2019	269,0	429,4	65,2	-4,1	759,6
2020	249,7	220,9	174,7	67,4	712,7
2021	353,4	423,7	303,1	-210,4	869,9

Izvor: CBBiH

Kreditna agencija Standard & Poor's potvrdila je 04.02.2022. godine Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B sa stabilnim izgledima“. Druga kreditna agencija Moody's Investors Service je 21.08.2020. godine potvrdila Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B3 sa stabilnim izgledima“.

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 i 24/08), člana 54. stava (1) tačke b) i člana 56. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na _____. sjednici, održanoj _____ godine, donijelo

Z A K L J U Č A K

1. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo je dokument *Informacija o kretanju makroekonomskih pokazatelja za Bosnu i Hercegovinu januar/siječanj - mart/ožujak 2022. godine.* broj: _____ od _____. godine.

Broj: _____, _____. godina.

S a r a j e v o

Predsjedavajući
M. P. Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
Dr. Zoran Tegetija

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 i 24/08), članka 54. stavka (1) točke b) i članka 56. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na _____. sjednici, održanoj _____ godine, donijelo je

Z A K L J U Č A K

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo je dokument *Informacija o kretanju makroekonomskih pokazatelja za Bosnu i Hercegovinu januar/siječanj - mart/ožujak 2022. godine.* broj: _____ od _____. godine.

Broj: _____, _____. godina.
S a r a j e v o

Predsjedatelj
M. P. Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
Dr. Zoran Tegeltija

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине („Службени гласник Босне и Херцеговине“, бр. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 и 24/08), члана 54. става (1) тачке б) и члана 56. Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 22/03) Савјет министара Босне и Херцеговине на _____ сједници, одржаној _____ године, донио је
(број сједнице) (датум сједнице)

ЗАКЉУЧАК

1. Савјет министара Босне и Херцеговине усвојио је документ *Информација о кретању макроекономских показатеља за Босну и Херцеговину јануар/сијеџањ – март/ожујак 2022. године.*

број: _____ од _____. године.

Број: _____, _____. година.

С а р а ж е в о

Предсједавајући
М. П. Савјета министара Босне и Херцеговине
Др Зоран Тегелтија